

(V.) „Oest. Monatsch. für Forstw.“ Az alsó-ausztriai kereskedelmi és iparkamara az osztrák birodalmi erdészeti egyesülettel következőket közölte:

A bécsi butoripar egyik képviselője jelentésében többi közt megemlíti, hogy az osztrák butorgyártásnak nagy előnyére válnék, ha a nyárfajok tenyésztésére nagyobb figyelem fordítatnék, különösen azért, mert tapasztaltatott, hogy ezen fanemek butorbélésfa tekintetében a fenyők fölé helyezhetők.

Az asztalosipar Ausztria-Magyarországban, nevezetesen pedig Bécsben, a fejlettség azon fokán áll, hogy ezen ipar részéről említett célra alkalmas fanemek biztos s állandó fogyasztást találnának.

E közlemény fontossága illetékes körökben méltányoltatván, annival inkább kedvezően fogadtatott, mert az eddig csupán tüzelésre használt nyárfajoknak előnyösebb célokra leendő felhasználását s jobb értékesítését ezáltal biztosítva vélik. Az értékesítés keresztülvitelére nézve szükségesnek tartják, hogy nagyobb asztalos- s fakereskedő czégek, erdészeti folyóiratokban nyilatkozzanak aziránt, előrelátólag mily mennyiség, minőség s méretekben kívánnák a kérdéses faanyag vásárlását? hogy ezen nyilatkozatok alapján az illető erdőgondnokságok az ügy érdemleges tárgyalására nézve a czégekkel összeköttetésbe léphessenek.

Vadászati tárcza.

Hiúz a Retyezát hegységben. Farkasvadászat Déva körül.

I.

A Retyezát csoport rengeteg erdőségeiben tanyázó vadállatok névsorából e század második fele óta nélkülözzük a hiúzt s vadászaink azt már jó ideje a „kihalt“ állatok cathoriába sorolják. A legutolsó hiúzt közelebből a Retyezáttól délkeletre eső Pareng egyik mellékcsucsán, ha jól tudom a Slevejen 1863-ban csapdával kerítették kézre, melynek bőre a zsili járás akkori szolgabirájának Kenderessy Farkasnak (ma központi pénztárnok Hunyadmegyében) került birtokába. A most élő nemzedék több hiúzról nem tud s csupán atyáink elbeszéléseiből ismeretes még egypár hiúzvadászat.

Annyival meglepőbb volt tehát f. évi január havának második felében egy hiúz eljövetele s ezt mint hegységeink állatvilágához szolgáló természetrajzi adalékot, sietek megörökíteni. A mondott időben Klopotiváról két erdőcsész kerekedett fel azzal a vakmerő elhatározással, hogy a szokatlanul enyhe időjárás által valószínűleg napfényre csalt medvék valamelyikét zsákmányul ejtik. A Nagy vagy Sebes viz mentén felhaladva annak balpartjáról a Vurvu Pietri hegycsoporthoz tartozó Tomeasra hatoltak fel. Egy kis tisztás közepén csakhamar egy zerge és őz hullájára bukkantak, melyek félig szét voltak már marczangolva s kereken körül nagy „róka nyomok” mutatkoztak. Nimródjaink rókára tölték fegyverüket, szépen meglapultak a legközelebbi fatörzsek mellett s felhuzott fegyverrel várták a jó szerencsét. Türelmük nem veszett kárba, mert csakhamar elétünt a sűrüből a nagy sutafarku róka s egyenesen falatozáshoz látott, mint a ki maga számára tartotta volt fenn a maradék husneműt. Ez is egy adat arra, hogy a hiúz addig jár prédájára, míg azt teljesen elköltötte. A két vadász természetesen nem cserélhette ki meglepetését szokatlan alakja felett, hanem hirtelen rádurrinták fegyverüket, még pedig retyezátalji vadászhoz illő biztossággal, úgyhogy a különös állat menten leterült. Ekkor jobban szemügyre vették s arra a negatív eredményre jutottak, hogy rókának még se róka, de mibenléte felől azért bizonytalanságban voltak, sőt a megnyuzást ismét rókára illő systemával hajtották végre, otthon azután nagy fejtörések után kisüté az egyik, hogy atyjától hallott egy macskakörmű sárgaszőrű állatról, melyet ugyanitt ejtettek volt el sőt akkoriban egészen otthonos is lehetett itt ez állat, úgyhogy Risnek (Nevető) keresztelték el széles barkójával villogó szemével és csattogó fogával azt a benyomást gyakorolván a pakulárokra és erdei csőzökre, mintha folyvást vigyorogni akarna.

Felette nagy kár, hogy még csak fejét se hozták be s az egész váz odaveszett, mert mint ép e sorok zárása alatt Buda Ádám barátom minden vadaknak rettegett ellensége, de egyuttal biztos ismerőse értesít, ő ígéretök által rábirta a csőszöket, hogy azok ismét kimentek a helyszínére, csak hogy az alatt onnan a hullarészeket más vadak széthordták s a csontváz összeállítható többé nem vaia. Így tehát a bőrrel kelle beérnie, mit ő most szép gyűjteményének gazdagítására kitöm. Kite-ritett bőre farkahegyéig 1.40 méter s így a nagyobb példányok közé tartozik, mert tudvalevőleg a hiúzok átlagos hossza 0.80—1 méter. Vörhenyes bundájának fekete feltjai a háton kevésbé a lábon inkább szembetűnők; hasa hamvasszürke. Fehér karmai igen nagyok sarlósok és macskamódra tokba járnak. Fülbojtjai rövidek; fogai hosszúak voltak. Buda Ádám szerint nőstény volt. Ez a példány se itt találta otthonát, mert nyaranta a juhásztorok semmit sem emlegetnek felőle. Ugy látszik a közel bánáti havasokról a Szorko-Godján felől úzte be az éhség s itt azután pályafutása ily végzetesen véget is ért.

Állítólag Rusor határában látták volna e század másik felében a 3-ik hiúzt; hanem szavahihető szemtanut erre nem találtam, sem a bőrt felmutatni nem tudták. Érdekesnek találom még felemlíteni, hogy pásztoraink egészen a Retyezát lábáig (Gura-Zlátyi, Lencsis) legeltették e tél folytán juhaikat s a déli oldalakon a hó tartósan még a magasabb régiókban se állott meg. A télire vesszőkerítésekkel biztosított szénaboglyákra nem került még itt a sor s csupán a farkasok nehezítik meg a fentartózkodást.

Farkasokra Déva közelében is rendeztek hivatalos hajtóvadászatot; hanem a mit kerestek az szépen elinált, s helyette hat darab róka számolt be bundájával. Terbocs Bertalan m. kir. főerdésznek végtelen nagy örömet okozott ez a fogás, mert nyulállományát kegyetlenül megtizedelték, sőt a környék

szárnyasaiból is tudtak okkal-móddal izletes pecsenyét kaparitni maguknak. Ugyanebben a hajtásban egy elzüllött s már három év óta a dévai erdőkön bolyongó vadkant is felverték; de a rápuffogatott hat lövés daczára vérezve bár tovamene- kült s a dévai vadászoknak úgy látszik még sok izgalmat és álmatlan éjszakát fog kószálásaival szerezni.

Befejezésül ide iktatom még, hogy Terbocs Bertalan m. kir. főerdész a veczeli kincstári erdőben erdővédjével hivatalos inspection járva egy hatalmas ordast ejtett el s bár a farkas históriákról minduntalan hallunk: környékünkön ez az egyetlen farkas bünhődött kártételeiért.

Téglás Gábor.

II.

A gödöllői udvari vadászatok eredménye 1881. februárhó 1-től 1882. januárhó 31-ig.

Közi: Pettera Hubert, cs. kir. fővadászvezető.

Ő Felsege által elejtetett: a sz. királyi erdőgondnok- ságban 22 erős és 2 közép agancsár, 20 vén szarvastehén, 3 üdő, 4 szarvasborju, 1 őzbak; a babati erdőgondnokság- ban 12 nyul, 30 fácán, 2 szalonka, 1 róka. Összesen 97.

A legmagasabb udvar vendégei által: 44 erős, 29 közép agancsár, 33 vén szarvastehén, 9 üdő, 23 szarvasborju, 1 vad- disznó, 1 malacz, 8 őzbak, 204 nyul, 1 tengeri nyul, 339 fácán, 7 szalonka, 22 róka, 1 vadmacska. Összesen 722.

A cs. kir. vadászati és a m. k. erdőhivatal személyzete által: 6 közép agancsár, 47 vén szarvastehén, 12 üdő, 25 szarvasborju, 1 vaddisznó, 5 őzbak, 659 nyul, 112 fácán, 213 fogoly, 97 szalonka, 61 vadkacsa, 99 fürj, 101 örvös galamb, 39 különféle vad, 2 vidra, 115 róka, 2 borz, 19 görény, 104 menyét, 30 sündisznó, 83 kutya, 78 macska,

2 sas, 68 sólyom, 111 vércse, 76 bagoly, 709 varju és szarka. Összesen 2876.

Üzekedési időben elesve találtatott: 2 erős agancsár.

Vasuti gőzmozdony által elpusztult: 1 erős, 1 közép agancsár.

Galyak közt fogva s elpusztulva találtatott: 1 erős agancsár.

Főösszeg: 70 erős, 38 közép agancsár, 100 vén szarvas-
tehén, 24 ünő, 52 szarvasborju, 2 vaddisznó, 1 malacz, 14
őzbak, 875 nyul, 1 tengeri nyul, 481 fáczán, 213 fogoly,
106 szalonka, 61 vadkacsa, 99 fűrj, 101 örvösgalamb, 39
különféle vad, 2 vidra, 138 róka, 2 borz, 1 vadmacska,
19 görény, 104 menyét, 30 sündisznó, 83 kutya, 78 macska,
2 sas, 68 sólyom, 111 vércse, 76 bagoly, 709 varju és
szarka. Összesen 3700.

Erdőstatistika Németországban.

A német erdészek 1881. évi hannoveri gyűlése egy az egész birodalmat felölelő erdőstatistika megalkotását határozta el. Az adatokat ehhez az egyes államok kormányközegei kell hogy összegyűjtsék, még pedig, hogy az eljárás egyöntetű legyen, egy oly tervezet alapján, melyet az egyes kormányok kiküldöttei közös megállapodással fognak kidolgozni. A gyűlés határozata szerint ezen statistikának a következő adatokat kell magában foglalni.

I. Tíz évenként ismétlődő felvételek alapján :

1. az állami és állami felügyelet alatt álló kellően berendezett erdőkre nézve :

a) az erdőterületet, a beerdősült, mellék czélokra használt és a használhatón kívül álló terméketlen részletek kiténtetésével, birtok szerint elkülönítve;